

ΤΑΞΗ: Γ΄ ΓΕΝΙΚΟΥ ΛΥΚΕΙΟΥ
ΠΡΟΣΑΝΑΤΟΛΙΣΜΟΣ: ΑΝΘΡΩΠΙΣΤΙΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ
ΜΑΘΗΜΑ: ΚΟΙΝΩΝΙΟΛΟΓΙΑ

Ημερομηνία: Σάββατο 8 Μαΐου 2021
Διάρκεια Εξέτασης: 3 ώρες

ΕΚΦΩΝΗΣΕΙΣ

ΟΜΑΔΑ ΠΡΩΤΗ

ΘΕΜΑ Α

- Α1.** Να χαρακτηρίσετε τις προτάσεις που ακολουθούν, γράφοντας στο τετράδιό σας το γράμμα που αντιστοιχεί στην κάθε πρόταση και δίπλα του τη λέξη **Σωστό**, αν η πρόταση είναι σωστή, ή τη λέξη **Λάθος**, αν η πρόταση είναι λανθασμένη:
- i.** Η αποτελεσματικότητα της επιρροής της παρέας είναι αντίστροφη της συχνότητας της επαφής του παιδιού με αυτή.
 - ii.** Για τον Durkheim, εκπρόσωπο της λειτουργιστικής σχολής, ο κοινωνικός καταμερισμός της εργασίας ανάμεσα σε εξειδικευμένους ρόλους είναι η βάση της μηχανικής αλληλεγγύης στις προβιομηχανικές κοινωνίες, γεγονός που ωθεί τα μέλη των κοινωνιών στην αλληλεξάρτηση και στην ανταλλαγή αγαθών και υπηρεσιών.
 - iii.** Πολλοί μελετητές ισχυρίζονται ότι η μεταβιομηχανική κοινωνία σηματοδοτεί τη μεγάλη τομή κατά την οποία καθίσταται εφικτή η αξιοποίηση της ανθρώπινης ευφυΐας και λογικής με τρόπο παραγωγικό, επιστημονικό και συστηματικό, γεγονός που οδήγησε στην παραγωγή των τεχνολογιών της πληροφορικής και της επικοινωνίας.
 - iv.** Ο Mead, εκπρόσωπος της σχολής της συμβολικής αλληλεπίδρασης, εκτός από τη συμβολή του στο στάδιο της κοινωνικής ανάπτυξης του παιδιού, συνέβαλε στην ανάπτυξη του κοινωνικού «εαυτού», διακρίνοντας το κοινωνικό «εμέ», δηλαδή αυτό που αντιπροσωπεύει τη σταθερή δομή του εαυτού σε αντιδιαστολή με το

ψυχικό «εγώ», δηλαδή τα πρότυπα και τις αξίες που αφομοιώνονται με την κοινωνικοποίηση.

- v. Η δριμύτατη κριτική που ασκήθηκε στο τείλορικό-φορντικό σύστημα προήλθε από τον αποκλεισμό των δημιουργικών ικανοτήτων του ατόμου από την εργασιακή διαδικασία.

Μονάδες 15 (5X3)

A2. Να γράψετε στο τετράδιό σας τον αριθμό καθεμιάς από τις παρακάτω προτάσεις και, δίπλα στον αριθμό, το γράμμα που αντιστοιχεί στη σωστή απάντηση.

1. Οι χώρες του λεγόμενου Δεύτερου Κόσμου που προσδιορίζονταν μέχρι πρόσφατα οι πρώην σοσιαλιστικές χώρες:
 - I. Έχουν κεντρικά σχεδιασμένη και κρατικά ελεγχόμενη οικονομία με το βάρος τους να πέφτει στο κράτος για την αντιμετώπιση των κοινωνικών ανισοτήτων.
 - II. Έχουν κεντρικά σχεδιασμένη και κρατικά ελεγχόμενη οικονομία με το βάρος τους να πέφτει στα άτομα, ώστε με την ενεργοποίησή τους να βελτιώσουν τις συνθήκες της ζωής τους.
 - III. Έχουν είτε κεντρικά σχεδιασμένη και κρατικά ελεγχόμενη οικονομία είτε ελεύθερη με το βάρος τους να πέφτει στη δράση των συνδικαλιστικών φορέων.
 - IV. Έχουν κεντρικά σχεδιασμένη και κρατικά ελεγχόμενη οικονομία με το βάρος τους να πέφτει στις ομάδες πίεσης και στα πολιτικά κόμματα.
2. Κοινό σημείο της λειτουργιστικής και της μαρξιστικής προσέγγισης για την κοινωνικοποίηση είναι ότι:
 - I. Δεν συμπεριλαμβάνουν στην οπτική τους τις έμφυτες παρορμήσεις και τα ένστικτα του ατόμου και δεν δίνουν έμφαση στην επίδραση που ασκεί το κοινωνικό περιβάλλον στην ανάπτυξη του ατόμου.
 - II. Συμπεριλαμβάνουν στην οπτική τους τις έμφυτες παρορμήσεις και τα ένστικτα του ατόμου, ενώ παράλληλα δίνουν έμφαση στην επίδραση που ασκεί το κοινωνικό περιβάλλον στην ανάπτυξη του ατόμου.
 - III. Δεν συμπεριλαμβάνουν στην οπτική τους τις έμφυτες παρορμήσεις και τα ένστικτα του ατόμου, ενώ παράλληλα δίνουν έμφαση στην επίδραση που ασκεί το κοινωνικό περιβάλλον στην ανάπτυξη του ατόμου.
 - IV. Συμπεριλαμβάνουν στην οπτική τους τις έμφυτες παρορμήσεις και τα ένστικτα του ατόμου, ενώ παράλληλα δεν δίνουν έμφαση στην επίδραση που ασκεί το κοινωνικό περιβάλλον στην ανάπτυξη του ατόμου.

Μονάδες 10 (5X2)

ΘΕΜΑ Β

B1. α. Να παρουσιάσετε τα βασικά χαρακτηριστικά της ιδεώδους Δημοκρατίας και του ολοκληρωτισμού.

Μονάδες 10

B1. β. Αφού παρουσιάσετε την αφορμή για το ταξινομικό σχήμα διάκρισης των χωρών σε χώρες Πρώτου, Δεύτερου και Τρίτου Κόσμου να επισημάνετε για ποιο λόγο δεν έχει διατυπωθεί μία ενιαία θεωρία για τις αναπτυσσόμενες χώρες.

Μονάδες 5

B2. α. Να αναλύσετε τους τρόπους με τους οποίους τα μέλη μιας κοινωνίας συμμετέχουν στα πεδία των κοινωνικών σχέσεων και δραστηριοτήτων που προσδιορίζουν την κοινωνική τους ζωή.

Μονάδες 5

B2. β. Να προσδιορίσετε τους παράγοντες από τους οποίους εξαρτάται η διαμόρφωση της πολιτικής και εκλογικής συμπεριφοράς του ατόμου.

Μονάδες 5**ΟΜΑΔΑ ΔΕΥΤΕΡΗ****ΘΕΜΑ Γ**

Ο Weber συνέβαλε σημαντικά στην προσέγγιση του δημοκρατικού πολιτεύματος, παρά την κριτική που του ασκήθηκε για το γεγονός ότι ικανοί πολιτικοί (χωρίς επιρροή στα κοινό ή στα Μ.Μ.Ε.) αποκλείονται από την πολιτική.

Γ1. α. Κατά τον ίδιο υπάρχουν τρεις τύποι εξουσίας. Να παρουσιάσετε τη βάση νομιμοποίησης του κάθε τύπου εξουσίας.

Μονάδες 6

Γ1. β. Στο κράτος και στη διαδικασία συγκρότησής του αναφέρθηκε και ο «ανάδοχος» της Κοινωνιολογίας. Αφού παρουσιάσετε τις απόψεις του για το κράτος να προσπαθήσετε να τις συσχετίσετε με τα στάδια εξέλιξης του ανθρώπινου πνεύματος.

Μονάδες 4

Γ1. γ. Να παρουσιάσετε τον ρόλο του κράτους στο πλουραλιστικό μοντέλο εξουσίας, εστιάζοντας την προσοχή σας σε έναν από τους μεγαλύτερους κινδύνους που καλείται να αντιμετωπίσει το ελληνικό πολιτικό σύστημα.

Μονάδες 5

ΕΠΑΝΑΛΗΠΤΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ 2021
Β΄ ΦΑΣΗ**E_3.Κκ3Κ(ε)**

Το κράτος με τη σειρά του, έτσι όπως έχει διαμορφωθεί σήμερα, καλείται να αντιμετωπίσει τις ανισότητες κάθε είδους που προκύπτουν και να δώσει λύσεις σε σύνθετα διεθνή φαινόμενα, όπως η ανεργία και η φτώχεια.

Γ2. α. Αφού κάνετε μια σύντομη αναδρομή στην εμφάνιση του έθνους-κράτους, στη συνέχεια να αναφερθείτε σε αυτό που ορίζεται για πρώτη φορά από το Γερμανικό Σύνταγμα (1949) ως «κοινωνικό κράτος» με ιδιαίτερη έμφαση στην ανακατανομή του πλούτου.

Μονάδες 5

Γ2. β. Στη συνέχεια να καταδείξετε τον ρόλο που καλείται να επιτελέσει το κράτος για την αντιμετώπιση της ανεργίας, επισημαίνοντας παράλληλα για ποιο λόγο είναι αναγκαία η επανακατάρτιση των μακροχρόνια ανέργων.

Μονάδες 5**ΘΕΜΑ Δ**

Καταλυτικό ρόλο στη ζωή του ανθρώπου διαδραματίζει η κοινωνικοποίηση, η διαδικασία κατά την οποία το άτομο συναναστρέφεται με μικρότερες ή με μεγαλύτερες κοινωνικές ομάδες, μαθαίνοντας και εσωτερικεύοντας τα διάφορα στοιχεία του πολιτισμού της κοινωνίας μέσα στην οποία ζει.

Δ1. α. Αφού πρώτα αναφερθείτε στον αμφίδρομο χαρακτήρα της κοινωνικοποίησης, στη συνέχεια να παρουσιάσετε τον τρόπο με τον οποίο αντιμετωπίζονται οι κοινωνικοί θεσμοί από την σύγχρονη λειτουργιστική θεωρία (κατά τον Merton) και τη σχολή της κοινωνικής κατασκευής.

Μονάδες 9

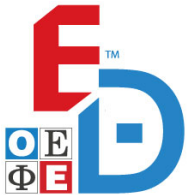
Δ1. β. Βαρύνουσα σημασία στην κοινωνικοποίηση διαδραματίζουν οι «σημαντικοί άλλοι». Να καταδείξετε τον ρόλο τους σύμφωνα με τη σχολή της συμβολικής αλληλεπίδρασης.

Μονάδες 6

Αναμφισβήτητη η παγκόσμια κοινότητα, λόγω των συνθηκών που βιώνουμε, προσπαθεί να αφογκραστεί τα «νέα δεδομένα» που συνεχώς μεταβάλλονται. Η αλήθεια είναι ότι καταβάλλει υπεράνθρωπη προσπάθεια, έχοντας πάντα αρωγό την τεχνολογία. Ένας από τους τομείς που επλήγησαν από τα «νέα δεδομένα» ήταν κι αυτός της εκπαίδευσης η οποία προκειμένου να καλύψει τις νέες ανάγκες που δημιουργήθηκαν, χρησιμοποίησε την τηλεεκπαίδευση.

Δ2. α. Να αναφερθείτε στα οφέλη που αποκόμισε η εκπαιδευτική διαδικασία από την τηλεεκπαίδευση.

Μονάδες 4

ΕΠΑΝΑΛΗΠΤΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ 2021
Β΄ ΦΑΣΗ**E_3.Κκ3Κ(ε)**

Δ2. β. Ωστόσο και η τηλεκπαίδευση, υπό ένα ευρύτερο πλαίσιο εντάσσεται στις νέες μορφές απασχόλησης, που με τη σειρά τους οδήγησαν σε διευρυμένες εργασιακές δραστηριότητες και μετέβαλαν την εργασιακή κουλτούρα. Αφού αναφερθείτε στις αλλαγές που επέφερε η εισαγωγή των νέων τεχνολογιών στον εργασιακό χώρο στη συνέχεια να παρουσιάσετε τα αποτελέσματα που προέκυψαν από την εισαγωγή των νέων τεχνολογιών.

Μονάδες 6

ΒΑΣΗ
ΚΑΤΕΡΙΝΗ